

**Міністерство освіти і науки України
Подільський державний аграрно-технічний університет
Економічний факультет
Кафедра обліку, оподаткування
та технологій електронного бізнесу**

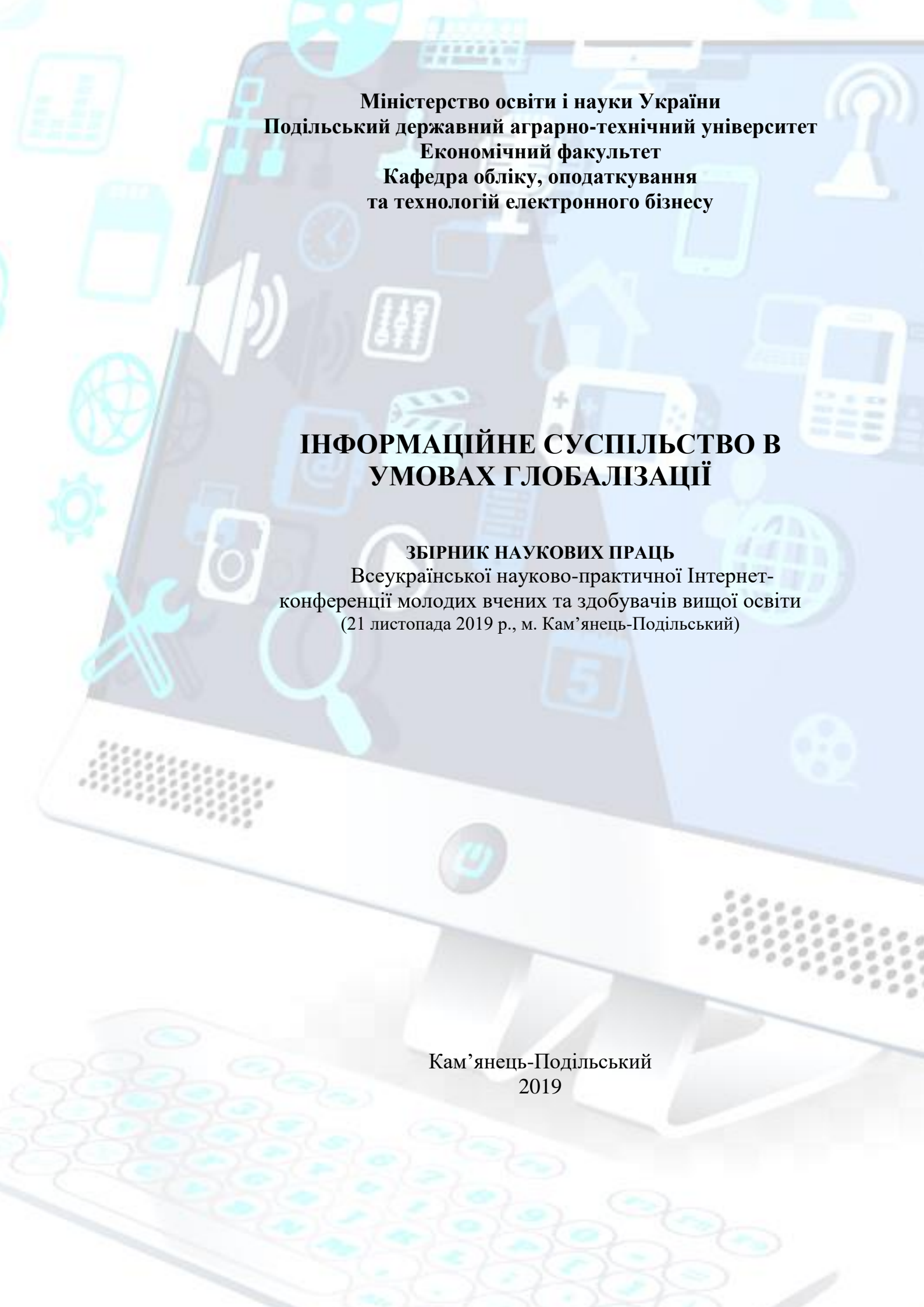

ІНФОРМАЦІЙНЕ СУСПІЛЬСТВО В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

**ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-
конференції молодих вчених та здобувачів вищої освіти
(21 листопада 2019 р., м. Кам'янець-Подільський)**

**Кам'янець-Подільський
2019**

Міністерство освіти і науки України
Подільський державний аграрно-технічний університет
Економічний факультет
Кафедра обліку, оподаткування
та технологій електронного бізнесу

ІНФОРМАЦІЙНЕ СУСПІЛЬСТВО В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-
конференції молодих вчених та здобувачів вищої освіти
(21 листопада 2019 р., м. Кам'янець-Подільський)

Кам'янець-Подільський
2019

**УДК 37.017:101
3 41**

Редакційна колегія:

Іванишин В.В., д.е.н., проф., ректор – голова редакційної колегії (Україна); Білик Т.Л., канд. екон. наук, доц. (Україна); Ясінецька І.А., д-р екон. наук, професор (Україна); Місюк М.В., д-р екон. наук, професор (Україна); Корженівська Н.Л., канд. екон. наук, доцент (Україна); Цвігун І.А., д-р екон. наук, доцент (Україна); Борковська В.В., канд. екон. наук, доцент (Україна); Бурлаков О.С., канд. екон. наук, доцент (Україна); Семенішена Н.В., канд. екон. наук, доцент (Україна); Стендер С.В., канд. екон. наук, доцент (Україна); Савіцька С.І., канд. екон. наук, асистент (Україна).

*Рекомендовано до публікації Вченою радою
Подільського державного аграрно-технічного університету
(протокол № 4 від 28.11.2019 р.)*

3 41

Інформаційне суспільство в умовах глобалізації: зб. наук. праць Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції молодих вчених та здобувачів вищої освіти (21 листопада 2019 р., м. Кам'янець-Подільський, ПДАТУ). – Кам'янець-Подільський : ПДАТУ, 2019. – 223 с.

Збірник містить наукові доповіді Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції молодих вчених та здобувачів вищої освіти «Інформаційне суспільство в умовах глобалізації» (м. Кам'янець-Подільський, ПДАТУ), яка відбулася 21 листопада 2019 р. з питань обліково-інформаційного забезпечення систем управління підприємствами, організації й удосконалення фінансового, управлінського та податкового обліку, подолання проблемних питань розвитку економічного аналізу, аудиту і контролю.

Відповідальність за зміст і достовірність публікацій несуть автори наукових доповідей.

Точки зору авторів публікацій можуть не співпадати з точкою зору редколегії збірника.

УДК 37.017:101

ISBN

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. РОЗВИТОК ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ТЕНДЕНЦІЙ

Велиган Р. Застосування інформаційних технологій в галузі сільського господарства	7
Галка Я. Інформаційні технології в біології	12
Горіховська А. Загальні вимоги щодо інформаційного забезпечення	19
Костецький В. Історія виникнення бренду «APPLE INC.»	23
Котков О. Життєвий цикл інформації	28
Левицька А. Застосування багатофакторного регресійного аналізу у моделюванні економічних процесів в MS EXCEL	32
Мостіпан М. Розвиток інформаційних технологій аграрних підприємств	36
Петрик О. Корпоративні інформаційні системи	41
Приставчук А. Інтернет-мережа	46
Цибульська В. Підходи до розробки систем інформаційного забезпечення	51

СЕКЦІЯ 2. РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ ТА ТЕХНОЛОГІЙ В ПРИЙНЯТТІ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ

Бізюков А. Підприємництво: суть, види, роль у ринковій економіці	56
Гайдей Б. Фактори що визначають ефективність діяльності управлінського апарата	61
Марущак Т. Рівні управлінських проблем	67

СЕКЦІЯ 3. ІНФОРМАЦІЙНЕ СУСПІЛЬСТВО ТА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ЗМІНИ В КРАЇНІ

Назарук В. Критерії оптимізації структури капіталу підприємства	73
Панчук А. Недобросовісна конкуренція і методи викрадення таємниць підприємства	77

СЕКЦІЯ 4. ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНИМ ОБ'ЄКТОМ

Васянович Д. Роль ділової (корпоративної) розвідки у бізнесі	91
Печенюк В. Етичні норми ведення конкурентної розвідки на підприємстві	95

СЕКЦІЯ 5. СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ЗАСОБИ В ОБЛІКУ, АУДИТІ ТА КОНТРОЛІ

Біленька А. Особливості фінансової звітності суб'єктів малого підприємництва	89
Боднар Р., Семенишена Н. Інвентаризація як елемент облікової політики та її види	93
Гарбуз Н., Цвігун І. Майнові паї: виникнення права, оформлення, виділення	97
Гнатів С., Семенишена Н. Відображення в звітності власного капіталу за вимогами МСФЗ	104
Гончар В. Порядок та принципи формування облікової політики бюджетної установи	108
Гриневич Л. Особливості обліку біологічних активів продукції рослинництва	114
Дзізінська А. Особливості відображення в обліку руху грошових коштів та їх еквівалентів в умовах автоматизації	118
Дрозінська Л. До питання розподілу прибутку	124
Долід С., Цвігун І. Правові засади обліку зовнішньоекономічної діяльності	127
Касіяничук О., Цвігун І. Обліково-аналітичне забезпечення управління власним капіталом підприємства	133
Крамар О., Семенишена Н. До проблеми сутності поняття «залучений капітал»	137
Левченко К., Стендер С. Оцінка дебіторської заборгованості	141
Манюк Д., Стендер С. Особливості обліку розрахунків за авансами	145
Маринюк М. Облік операцій з продажу малоцінних необоротних матеріальних активів	150
Олексюк Т., Стендер С. Проведення оцінки активів на підприємстві	154
Папуга В., Борковська В. Особливості контролю розрахунків з кредиторами підприємства в умовах санації	157
Поліщук К. Визнання підприємством активів та їх оцінка	160
Польовий І., Борковська В. Організаційно-технологічні особливості продукції птахівництва та їх вплив на побудову обліку	164
Ракицький О., Савіцька С. Особливості застосування автоматизованих систем обробки даних щодо операцій оренди	167
Савіцька С. Тенденції розвитку інформаційних технологій в обліку	170
Савчук О. Особливості відображення в обліку розрахунків з податку на прибуток підприємств в умовах автоматизації	175

Гнатів Світлана

Здобувач освітнього ступеня «магістр»
спеціальності «Облік і оподаткування»

Семенишена Наталія

канд. екон. наук, доцент кафедри
обліку, оподаткування та технологій електронного бізнесу,
Подільський державний аграрно-технічний університет,
м. Кам'янець-Подільський

ВІДОБРАЖЕННЯ В ЗВІТНОСТІ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ ЗА ВИМОГАМИ МСФЗ

Розвиток ринкових відносин в суспільстві призвело до появи цілого ряду нових економічних об'єктів обліку та аналізу. Одним з них є капітал підприємства як найважливіша економічна категорія і, зокрема, власний капітал. Значимість останнього для життєздатності та фінансової стійкості підприємства настільки велика, що нормальне функціонування підприємства неможливо уявити без його головної складової - власного капіталу.

Розкриваючи показники фінансової звітності, Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ) позначають капітал як чистий актив, а саме як «залишок частки участі в активах організації після вирахування всіх її зобов'язань». Власне тому розділ фінансової звітності, що розкриває «власні джерела коштів» підприємства, називається «equity», що одним з варіантів перекладу з англійської означає «доля», а за змістом - «частка власників» в капіталі організації. Власний капітал підприємства та позикові джерела коштів формують сукупний капітал підприємства - так звані сукупні пасиви. Вони є загальною вартістю всіх коштів в матеріальній і нематеріальній формах, вкладених у формування активів компанії. І виступає одним з трьох основних видів ресурсів: матеріальних, трудових і фінансових.

Відомо, що згідно з п. 4.4 Концептуальної основи капітал визначається як частка в активах підприємства, яка залишається після того, як будуть погашені всі його зобов'язання. Міжнародні стандарти трактують власний капітал як

чистий капітал або чисті активи суб'єкта господарювання, адже вони є базовим джерелом фінансування.

Достовірне та повне висвітлення у фінансової звітності величини та складових власного капіталу є принциповим для оцінки ефективності фінансового менеджменту підприємства та прийняття подальших інвестиційних рішень як власниками, так і користувачами звітності.

Таке трактування капіталу обумовлено тим, що у випадку ліквідації компанії кредитори мають пріоритет перед власниками, і їхні вимоги задовольняються в першу чергу. Внаслідок того, що в міжнародній практиці капітал розглядається як різниця між активами і зобов'язаннями, він іноді називається чистим капіталом або чистими активами компанії.

До складу власного капіталу включаються (п. 4.20–4.23 Концептуальної основи):

- кошти, унесені акціонерами (zareєстрований або статутний капітал);
- нерозподілений прибуток;
- резерви, які відображають асигнування нерозподіленого прибутку.

У міжнародній практиці виділяють нормативні резерви, тобто передбачені законодавством (в Україні таким є, наприклад, резервний капітал) та ненормативні (створені на основі рішення власників підприємства, наприклад, фонди соціального чи виробничого розвитку підприємства); резерви, які відображають коригування збереження капіталу (до них можуть належати суми дооцінок або сума емісійного доходу) [4].

В переліку міжнародних стандартів відсутній стандарт, що регламентує порядок обліку власного капіталу. Хоча в міжнародних стандартах можна знайти: визначення власного капіталу (Концептуальні основи), вимоги до розкриття інформації у звітності (МСФЗ № 1), правило класифікації фінансових інструментів, які мають характеристики як капіталу, так і характеристики зобов'язань (МСФЗ № 39), і деякі рекомендації щодо відображення дивідендів (МСФЗ 10), власних викуплених акцій (Інтерпретація № 16) та витрат, пов'язаних з випуском акцій (Інтерпретація № 17).

У МСБО передбачається розкриття у фінансовій звітності наступної інформації щодо власного капіталу компанії: кількість випущених простих і привілейованих акцій; неоплачений акціонерний капітал; номінальна і ринкова (оголошена) вартість акцій, рух по рахунках акціонерного капіталу; розподіл і виплата дивідендів; відкладені дивіденди по привілейованим кумулятивним акціях; викуплені акції; премії на акцію; додатковий капітал (емісійний дохід), і дохід від переоцінки; резерви; накопичений нерозподілений прибуток.

МСБО в новій редакції, вимагають всі зміни капіталу, що виникли внаслідок операцій з власниками як такими (тобто за участю власників), відображати окремо від змін капіталу без участі власників. Компаніям не дозволяється представляти статті повного прибутку (тобто зміни капіталу без участі власників) у звіті про зміни капіталу. Ця вимога обумовлена необхідністю агрегування інформації з подібними характеристиками і поділу статей з різними характеристиками.

Крім того, в текстах Принципів МСФЗ відзначається, що відображена у фінансовій звітності величина капіталу і загальна ринкова капіталізації організації, як правило, не збігаються. Величина власного капіталу, який показується у фінансовій звітності, визначається різними методами вимірювання наявних активів і зобов'язань підприємства. Їх структура і вигляд, в свою чергу, представлені з урахуванням вимог стандартів, облікової політики підприємства і засновані на професійному розумінні упорядника бухгалтерської звітності. Все це вносить в підсумкову оцінку суттєвий елемент суб'єктивізму.

У звіті про зміни капіталу мають бути відображені:

1. Сукупний повний прибуток звітного періоду з поділом на дві частини – який припадає на власників материнської компанії та який припадає на частку меншості.
2. За кожною статтею капіталу ефект ретроактивного застосування облікової політики та ретроактивного перерахунку статей відповідно до МСБО (IAS) 8.
3. Суми операцій з власниками як такими з поділом на вклади та вилучення.

4. Звірка залишку на початок і кінець звітного періоду за кожною статтею капіталу.

Крім того, в самому звіті або в примітках до нього компанія повинна розкрити суми дивідендів, які визнані як розподіл власникам, і відповідні показники в розрахунку на акцію [4].

Список використаних джерел

1. Борковська В.В., Колісник А Облік і контроль власного капіталу. *Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та перспективи розвитку: матеріали всеукраїнської наукової інтернет-конференції* (Вип. 47). Переяслав-Хмельницький, 2018.
2. Касяничук О.Ю., Семенишена Н. Економічний зміст власного капіталу. *Сучасні проблеми і перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в умовах глобалізації економіки: матеріали ІХ Міжнар. наук.-практ. конф.* (02 грудня 2017 р.) / відп. ред. І.Б. Садовська. Вип. 11. Ч. 1. Луцьк : РВВ Луцький національний технічний університет, 2017. С. 112–114.
3. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності: наказ Міністерства фінансів України від 28.03.2013 р., № 433. URL: <http://buhgalter911.com/Res/Zakoni/MetodRek/metod>.
4. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 1 "Подання фінансової звітності". URL: http://www.minfin.gov.ua/control/publish/article/main?art_id=92410&cat_id=92408
5. Остап'юк Н. Облік власного капіталу за МСФЗ URL: <https://uteka.ua/ua/publication/commerce-12-msfo-28-uchet-sobstvennogo-kapitala-po-msfo>
<https://uteka.ua/ua/publication/commerce-12-msfo-28-uchet-sobstvennogo-kapitala-po-msfo>.
6. Семенишена Н.В. Елементи Звіту про фінансовий стан інституційних одиниць: проблеми дефініцій. Бухгалтерський облік, аналіз і аудит в управлінні економічними процесами в світовій і національній економіці: сучасний стан та перспективи: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (11 грудня 2015 р., ПДАТУ, Кам'янець-Подільський, Україна). Тернопіль : Крок, 2015. С. 90–93.
7. Семенишена, Н. В. Бухгалтерський облік та звітність в системі інформаційного забезпечення менеджменту. *Збірник наукових праць ПДАТУ*. 2008. Вип. 16, Т. 3. С. 497-500.
8. Ціцька Н. Впровадження у практику міжнародних стандартів фінансової звітності. URL: http://sophus.at.ua/publ/2013_04_18_19_kampodilsk/sekcija_3_2013_04_18_19/vprovadzhenja_u_praktiku_mizhnarodnikh_standartiv_finansovoji_zvitnosti/23-1-0-518.
9. Мельничук Б.В., Жук Н.Л., Стецюк Л.С., Волошина О.В., Метелиця В.М. Семенишена Н.В. *Бухгалтерська звітність сільськогосподарських підприємств*. Київ : Видавництво ТОВ «Всеукраїнський інститут права і оцінки», 2014. 84 с.